

DOMa

2
2015



**Vaňa,
KTORÁ HRÁ**



**„Ocko“
Roman POMAJBO**



**Od škôlka
PO TÍNEĎŽERA**





digitálnu verziu nájdete v App Store a Google Play

18 MÁME TO V RODINE

Niekoľkokrát si už povedali, že na rodinné stretnutia stavebné sporenie ťahať nebudú. Lenže dodržať to sa im príliš nedarí, keďže je to téma, ktorá profesijne zamestnáva nielen otca a jeho syna, ale aj synovu manželku.



5

DARČEK OD LIŠIAKA

Lepšie bývať môžete vďaka úveru, ktorý až do výšky 45 000 € nepotrebuje založiť nehnuteľnosťou. Navyše jeho úroková sadzba je dva až trikrát nižšia ako majú spotrebiteľské úvery, často využívané na obnovu bývania.

28

OD ŠKÔLKARA PO TÍNEĎŽERA

Malé deti majú rady príbehy. Pri školáčkoch sa najviac ukazuje, čo všetko deti potrebujú. Pre tínedžerov je veľmi dôležitý dizajn a pocit, že sa blíži dospelosť. To všetko je dobré zohľadniť pri zariaďovaní detskej izby.



RUBRIKY

- 3 Príhovor
- 4 Aktuálne
- 8 Na návšteve
Vaňa, ktorá hrá
- 12 Na návšteve
Dom s najvyšším číslom
- 15 Otázky a odpovede
- 16 Na návšteve
Keď je zima s vami
- 18 Naše skúsenosti
Máme to v rodine
- 20 Téma
Zatepľovanie bytových a rodinných domov
- 22 Rady a tipy
Dáte si kavičku?
- 24 Čo o nich (asi) neviete
Roman Pomajbo
- 26 Domáci záhradkár
Záhradky v kvetináčoch
- 28 Nápady a inšpirácie
Detská izba od škôlkara po tínedžera
- 31 Súťaž o najkrajší balkón



Vážení stavební sporitelia, milí čitatelia,

o nás, Slovákoch, sa zvykne hovoriť, že sme sporivý národ. Dôkazov je viacero. Napríklad, sme zadlžení menej ako priemer Európskej únie. Kým sa vrhne do víru úverových záväzkov, nerobí nám problém čo-to si nasporiť. Charakterizuje nás tiež dôvera v stavebné sporenie ako nástroj na zabezpečenie si prostriedkov na bývanie. Viac ako dva milióny klientov za viac ako dve desaťročia v Prvej stavebnej sporiteľni, to si ani nepýta ďalší komentár.

Pri financovaní bývania však v súčasnosti hrajú prím úvery. Úrokové sadzby klesli na historické minimum, a to je výzva aj pre nás, aby sme naše úvery na bývanie upravili tak, aby boli čo najvýhodnejšie a pre každého čo najdostupnejšie. Rozhodli sme sa, že nebudeme čakať až do jesene, ale že tak urobíme už začiatkom leta. Výsledok našej snahy je pre klienta naozaj zaujímavý:

- Od 1. júla sme znížili úrokovú sadzbu úverov na bývanie až o pol percenta.
- Pozornejšie posudzujeme kvalitu našich klientov. Ale bez obáv, vo váš prospech. Inak povedané, čím ste menej rizikový klient, tým výhodnejší úver vám poskytneme.
- Takmer všetky naše nové úvery majú konštantnú splátku. Presnejšie, rovnakú počas celej doby splatnosti. S takou sa potom prehľadne a ľahko kalkuluje do budúcnosti.
- O naše maximálne výhodné úvery na vybavenie domácnosti môžu po novom požiadať nielen naši stavební sporitelia, ale prakticky ktokoľvek.

Páči sa vám táto ponuka? Mne áno. Oveľa viac dobrých správ na vás čaká na nasledujúcich stránkach časopisu DOMa. Dozviete sa napríklad... ale prečo by som vám to mal prezrádzať. Urobte si pohodlie a prečítajte si, čo sme pre vás pripravili.

Ing. Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Skalkulujte si NA ČO MÁTE NÁROK



Aj taký tradičný a stabilný finančný produkt ako stavebné sporenie si vyžaduje priebežne inovovať. O tom, čo nové Prvá stavebná sporiteľňa pripravila pre svojich klientov, sa zhovárame s Ing. Kamilom Timurom, riaditeľom úseku odbyt PSS, a. s.

Ako teda vyzerá aktuálna novinka Prvej stavebnej sporiteľne?

Svoju pozornosť sme zamerali na medziúvery, čiže na rýchly spôsob financovania bývania. Hľadali sme a aj sme našli spôsob, ako čo najviac prispôsobiť tento typ úveru potrebám klientov a zároveň ho urobiť ešte atraktívnejším a výhodnejším než bol v minulosti.

„nakrími“ našu novú úverovú kalkulačku potrebnými údajmi. Tie „kľúčové“ dáta sa týkajú veku klienta, jeho rodinného stavu, druhu príjmu, výšky úveru, založenia (či nezaloženia) úveru nehnuteľnosťou. A vďaka kalkulačke sa zakrátko dozvie všetky podstatné parametre svojho úveru.

Úverová kalkulačka je vynikajúca pomôcka. PSS, a. s., však určite má pripravené aj ďalšie tromfy.

Samozrejme. Od 1. júla sme úrokové sadzby našich medziúverov upravili smerom nadol. Zlepšenými úverovými podmienkami chceme odmeniť najmä našich dobrých a verných klientov. Pre nich sme spodnú hranicu úrokovej sadzby najvýhodnejších medziúverov znížili až o pol percenta, čo sa naozaj zásadne prejaví na výške mesačnej splátky takéhoto úveru.

Je táto ponuka akciová, a teda nejako časovo obmedzená?

Nechceli sme odmeniť iba tých najrýchlejších alebo najšikovnejších. Tieto naše úpravy sa preto týkajú štandardných úrokových sadzieb medziúverov, bez časového obmedzenia. <<

Môžete byť konkrétnejší?

Prípravili sme niečo ako individuálnu úrokovú sadzbu. Zjednodušene povedané, klient prostredníctvom obchodného zástupcu PSS, a. s.,

My ponúkame výhodný úver

VY UŠETRÍTE NA ENERGIÁCH

Vlastníci bytov v bytových domoch, najmä v tých starších, sa často sťažujú na vysoké poplatky za teplo. Príčinou zvyčajne nie je len jeho cena ako taká. Predovšetkým je to množstvo odobratého a neefektívne využitého tepla, za ktoré musia každoročne zaplatiť.

Pozrime sa na vec takto

Čím menej tepla je potrebné na zvýšenie teploty v byte, tým menšia bude platba pri vyúčtovaní. Cesta k zníženiu nákladov na vykurovanie jednoznačne vedie cez elimináciu únikov tepla z bytového domu. Riešením je obnova bytového domu. Najvýhodnejšie je, ak sa urobí čo najdokladnejšie, od základových konštrukcií domu až po jeho strechu.

Výhodný úverový program

Komplexná obnova bytového domu určite nie je lacná záležitosť. Preto je dôležité vybrať si správneho partnera, ktorý pomôže s financovaním. Prvá stavebná sporiteľňa dlhodobo prináša program zameraný na poskytovanie úverov na obnovu bytových domov s nízkou úrokovou sadzbou. V súčasnosti sa pri tých najvýhodnejších začína už od 1,49 % ročne. Splatnosť takéhoto úveru s jednoročnou fixáciou úrokovej sadzby, v minimálnej výške aspoň 20-tisíc €, môže trvať až 25 rokov.

Individuálny prístup

Prvá stavebná sporiteľňa ponúka aj iné riešenia, ktoré vyplývajú z aktuálneho zjednodušenia podmienok poskytovania úverov na obnovu bytových domov. Platí, že čím vyšší je úver a čím dlhšia je jeho splatnosť, tým nižšia bude úroková sadzba úveru. Jej fixácia, okrem už spomenutého jedného roka, môže trvať 5 rokov, ale aj celú dobu splatnosti úveru – tú je možné prispôsobiť podľa požiadaviek klienta a výšky mesačnej tvorby fondu údržby a opráv bytového domu. Reálne trvá od 10 do 30 rokov. Úroková sadzba úverov určených na významnú obnovu bytových domov sa stanovuje individuálne. Vďaka úverom na obnovu bytových domov od Prvej stavebnej sporiteľne je možné prefinancovať až 100 % plánovaných úprav v bytovom dome. (Viac informácií nájdete na stranách 6 – 7.) <<

Pomôžeme vám s vybavením vašej domácnosti

SIAHNITE PO ŠŤASTNEJ SEDMIČKE

Bývanie je jednou zo základných potrieb človeka. A keď sa nám už podarí zabezpečiť si strechu nad hlavou, začneme uvažovať, ako si to svoje bývanie čo najlepšie zariadiť.

Vedia to aj špecialisti na financovanie bývania v Prvej stavebnej sporiteľni, ktorí v tejto súvislosti upriamili svoju pozornosť na úvery na vybavenie domácnosti. Podmienky ich poskytovania upravili tak, že v súčasnosti je „šťastná sedmička“, určená na kúpu čiernej alebo bielej elektroniky, svietidiel, nábytku a množstva ďalších vecí do domácnosti, dostupná prakticky pre každého.

Prečo sedmička

Úvery na vybavenie domácnosti poskytuje PSS, a. s., do výšky 7-tisíc €. Ich splatnosť môže trvať až 7 rokov. Aj úroková sadzba týchto úverov v sebe ukrýva sedmičku. Presnejšie, začína sa už od 7,8 % ročne. Pokojne sa presvedčte sami, že patrí k najnižším úrokovým sadzbám spotrebiteľských úverov na trhu.



Navyše, je nemenná počas celého splácania. A keď sa rozhodnete pre úver vo výške spomenutých 7-tisíc € a s maximálnou, teda 7-ročnou splatnosťou, po rozpočítaní mesačnej splátky pri najnižšej úrokovej sadzbe úveru na dni vám vyjde, že každé dva dni splácania tohto úveru vás budú stáť približne 7 €.

Prečo šťastná

Úvery na vybavenie domácnosti poskytuje PSS, a. s., svojim klientom už dlhšie. Po novom sa ale šťastie môže usmiať prakticky na každého. Nárok na takýto úver, ktorý netreba zakladať nehnuteľnosťou, majú naši sporiaci klienti, ale aj tí, ktorí zodpovedne splácajú, prípadne už splatili úver v PSS, a. s., či v akejkoľvek inej banke. Dokonca ho poskytneme aj tomu, kto doteraz vôbec nespasil alebo

nesplácal úver. Výhodou tohto úveru tiež je, že nie je potrebné dokladovať účel, na ktorý ste ho použili, blokmi ani faktúrami. «

Vyhraďte 300 €!

Ak požiadate v PSS, a. s., o úver na vybavenie domácnosti a banka vám ho schválí počas tohtoročného leta (do konca augusta 2015), zaradíme vás do žrebovania o 20x 300 €. Šťastlivcom budú prostriedky pripísané na účet stavebného sporenia.

DARČEK OD LIŠIAKA

Som Lišiak. Mojou misiou je priniesť vám lepšie bývanie. Zabezpečiť si ho môžete vďaka môjmu úveru, ktorý až do výšky 45-tisíc eur nepotrebujete zakladať nehnuteľnosťou. Manželia dokonca nemusia ani strácať čas hľadaním ručiteľa.

Stačí len, ak patríte k našim sporiacim klientom. Že nepatríte? Nevadí. V tom prípade zoberieme do úvahy aj to, ak zodpovedne splácate alebo už ste splatili nejaký úver, či už u nás, alebo v hociakej inej banke. Úver na bývanie až do 45-tisíc € bez zakladania nehnuteľnosti s dva- až trikrát nižšou úrokovou sadzbou ako majú spotrebiteľské úvery, často využívané na obnovu bývania, vám inde neposkytnú. Pokojne si to preverte sami. Mimochodom, túto pôvodne akciovú ponuku sme pre váš veľký záujem predĺžili až do konca tohto roka. «



TEXT: Rober Juriš

FOTO: archív PSS, a. s., thinkstock.cz

Obnovte a ušetríte

TEPLO NIE JE NA ROZDÁVANIE

Takmer polovica obyvateľov Slovenska žije v bytových domoch. Mnohé z nich už nie sú v najlepšej kondícii. Potešiteľné však je, že táto situácia sa dá riešiť. Navyše, kto zainvestuje do obnovy bytového domu, nielenže zlepší jeho vzhľad, ale aj ušetrí na energiách. O tom, ako skvalitniť a zlacniť život v bytovom dome, sa zhovárime s JUDr. Katarínou Niňajovou, poradkyňou člena predstavenstva pre obchody právnických osôb Prvej stavebnej sporiteľne.



Začnime tým, prečo je vôbec potrebné, aby každý bytový dom skôr či neskôr podstúpil takpovediac ozdravný proces?

Zub času je aj v prípade bytových domov neúprosný – stavebný materiál starne, výmena inštalácií a rozvodov alebo obnova stavebnej časti domu je po uplynutí niekoľkých desaťročí od dokončenia stavby nevyhnutná. Nemenej dôležitý faktor ako starnutie je energetická náročnosť bývania. Na Slovensku je až 2,5-násobne vyššia ako vo vyspelých krajinách EÚ. Toto sú hlavné dôvody, prečo je obnova bytových domov dôležitá a v niektorých prípadoch aj nevyhnutná.

V poriadku, túto nevyhnutnosť teda akceptujeme a bytový dom obnovíme. Čo tým získajú vlastníci bytov?

Benefitov je viac. Tým najdôležitejším je úspora na kúrení, respektive na platbách za energie. Preukázateľne môže dosiahnuť aj 50 %; niektorí naši klienti dosiahli dokonca úsporu až 65 % z pôvodných nákladov. Vďaka obnove sa podarí tiež zvýšiť tepelnú pohodu v bytoch, predĺži sa životnosť domu a vzrastie aj trhová hodnota jednotlivých bytov. Rovnako sa odstránia hygienické nedostatky stavby a výrazne sa zlepši architektonický vzhľad bytového domu.

Podľa laického názoru na dosiahnutie úspory na kúrení stačí, ak sa zateplí severná stena domu. Súhlasíte s tým?

Také jednoduché to nie je. Aby obnova priniesla výrazné úspory na energiách, musí byť zásadná. Závať by sa mala odstránením

systémových porúch, nasleduje výmena okien, vstupných brán, oprava schodísk, výťahov, spoločných priestorov, balkónov či lodžií, ako aj zateplenie všetkých obvodových múrov plus oprava, zateplenie a zaizolovanie strechy. Potrebné je tiež zaizolovať vnútorné energetické rozvody, vyregulovať vykurovaciu sústavu a namontovať termostatické ventily na všetky radiátory.

Celé to určite nie je lacná záležitosť a bez úveru to väčšinou nejde. Vlastníci ale majú neraz obavy, či si úver môžu „dovoliť“, či ich príliš nezaťažú. Aké sú vaše skúsenosti so splácaním úverových záväzkov?

Myslím si, že takéto obavy sú zbytočné. Zatiaľ sa nestalo, že by to niekto nezvládol – a to úvery na obnovu bytových domov poskytujeme už 16 rokov. Vlastníci bytov zvyčajne splácajú úver z úspor, ktoré dosiahli práve vďaka investícii do obnovy bytového domu. Často sa stáva, že rozdiel v platbách za energie pred a po obnove domu pokryje celé splátky úveru. Zároveň sa minimalizuje potreba tvorby fondu údržby a opráv bytového domu. Neraz sme sa presvedčili, že šanca bývať lacnejšie, krajšie, bezpečnejšie a zdravšie je silnou motiváciou na obnovu bytových domov. Našou vizitkou je, že každý ôsmy obnovený dom na Slovensku podstúpil omladzovaciu kúru vďaka prostriedkom z Prvej stavebnej sporiteľne. «

TEXT: Rober Juriš

FOTO: archív PSS, a. s.

Najlepšie obnovené bytové domy

ŽIVOT V NICH PRED A PO...

Súčasťou medzinárodnej výstavy CONECO bolo aj vyhodnotenie súťaže Najlepšie obnovený bytový dom roka 2014. Jej víťazi boli ochotní podeliť sa s nami o svoje skúsenosti z realizácie obnovy a jej financovania. Nechajme sa teda inšpirovať.



**Vladimír Lauko, OSBD Nitra;
bytový dom Bizetova 37-41, Nitra**

Bytový dom Bizetova 37-41 je klasický panelový dom, ktorý je v prevádzke od roka 1981. Po 35 rokoch bola už jeho obnova nevyhnutná. Jej cieľom bolo predovšetkým dosiahnuť úspory energií a predĺžiť životnosť domu. Vlastníci bytov sa rozhodli pre financovanie prostredníctvom PSS, a. s., ktorá predložila najlepšie podmienky. Súčasťou obnovy bolo zateplenie obvodového plášťa, zateplenie a izolácia strešného plášťa, výmena pôvodných závesných oceľových balkónov za nové, obnova vstupov, výmena pivničných okien a vnútorných dverí vo vestibule, vybudovanie nového odkvapového chodníka, výmena rozvodov studenej a teplej vody, kanalizácie a plynového potrubia a vyregulovanie vykurovacej sústavy. Výsledkom je takmer 40-percentná úspora na energiách a „povýšenie“ budovy do energetickej triedy B. Vlastníci bytov bývajú výrazne lacnejšie a zároveň si pochvaľujú estetiku, komfort bývania i teplotnú pohodu v bytoch.



**Jozef Čupa, technik správy bytov
Spravbytkomfort, a. s., Prešov;
bytový dom A. G. Svobodu 2, 4, 6, Prešov**

Bytový dom bol skolaudovaný v roku 1979 a počas 30 rokov sa na ňom neuskutočnili žiadne väčšie opravy. Vlastníci bytov sa rozhodli túto situáciu zmeniť. V prvom rade im šlo o riešenie tepelnej izolácie domu. Zatepleniu stien predchádzala výmena okien v spoločných priestoroch a rekonštrukcia lodžii. Problémy však robila aj zatekajúca strecha, ktorú bolo potrebné zaizolovať a zatepliť, a tiež dosluhujúce rozvody vody, plynu i kanalizácie. Výmena ich neminula, rovnako sa menilo aj poškodené linoleum na schodoch či zničené vstupné bunky. Diela sprejerov prekryla príjemná fasádna farba. Po obnove bytového domu sa ihneď znížili náklady za dodávku tepla. Úspora predstavuje 45 % a dom sa zaradil do energetickej triedy B. Prijemnejšie je v ňom aj v lete, pretože sa neprehrieva. Zaizolovanie vodovodných stúpačiek spôsobilo, že teplá voda je teraz teplejšia a studená zase chladnejšia. Jednoducho radosť bývať.



**Peter Butko – správa BD;
bytový dom V. Benedikta 209, Prievidza**

Náš dom bol jedným z posledných nezateplených domov na sídlisku. Preto sme dali hlavy dohromady a pošpekulovali sme, čo by sa dalo urobiť, ako a, samozrejme, za koľko. Keďže v dome žijú hlavne starší ľudia a viac ako polovica z nich sú dôchodcovia, striktné trvali na tom, že kvôli obnove nesmú stúpnuť platby do fondu údržby a opráv. Vďaka kombinácii výhodného úveru zo ŠFRB a PSS, a. s., sa to podarilo. Vymenili sme bleskozvody, opravili lodžie a vstupy do domu, zateplili strechu, obvodový plášť domu a stropy pivníc, nad ktorými sú byty a tiež vysušili, zaizolovali a zateplili základy okolo pivníc. Keďže rozvody sme vymenili pred dvoma rokmi, teraz ich už stačilo len hydraulicky vyregulovať a na radiátory namontovať termostatické hlavice. Zatiaľ nevieme presne, aké úspory na energiách nám obnova prinesie, to zistíme až pri vyúčtovaní. Obyvatelia domu sú však spokojní už teraz. Bývajú lepšie, krajšie, životnosť domu sa predĺžila a nemusia platiť ani cent navyše.



**Miroslav Tinka, predseda SVB Novomestská 315;
bytový dom Hurbanova – D. Štubňu 315/8,
Nové Mesto nad Váhom**

Tento rok uplynie 55 rokov od kolaudácie nášho bytového domu. K potrebe jeho obnovy nás priviedol sedliacky rozum. Dom bol doslova v katastrofálnom stave. Zatekala strecha, rozpadal sa plynový rozvod, z elektroinštalácie trčali káble, bleskozvod nefungoval... Zato teraz už bývame v krásnom a čistom prostredí. Vymenili sme okná v spoločných priestoroch, zateplili obvodové steny, vyregulovali sme vykurovaciu sústavu, na radiátoroch pribudli pomerové merače tepla a máme aj vlastnú kotelňu so solárnym ohrevom vody. Čiastočne sme ju financovali aj z prostriedkov z PSS, a. s. Vynikajúca správa je, že už budúci rok bude splatená a my znížime preddavkové platby za služby až o 50 € na každý byt. Vlastná kotelňa nám znížila cenu za teplo a obnova domu zase skresala spotrebu tepla. Žije sa nám lepšie a obyvatelia okolitých domov priznávajú, že nám tak trochu závidia. Dokonca registrujeme ponuky na odkúpenie našich bytov. Bývanie v našom dome sa zrazu stalo lukratívnym.

TEXT: Robert Juriš

FOTO: archív respondentov

Špecialitky novomanželského domu v Ždiari

VAŇA, KTORÁ HRÁ

Na bočný okraj vane položíte pohár naplnený „bublínkovou“ tekutinou. Komfortnú vaňu napustíte „bublínkovou“ vodou, ktorá vás príjemne zahalí. A aby to bolo dovedené do dokonalosti, na ovládači stlačíte „on“ a vaňa začne hrať... Nie, nepopisujeme scénu z romantického filmu, táto romantika je absolútne reálna. Vaňa, ktorá hrá, je totiž jednou zo špecialítiek rodinného domu v Ždiari.





Aby sme boli úplne presní: to, že hudbu počuť, zabezpečuje audio systém zabudovaný v bočnej „stene“ vane. To, čo počuť, si cez bluetooth navolíte sami. Pohoda, ktorá v kúpeľni zavládne, je taká úžasná, že si musíte dať pozor, aby ste sa v nej nezabudli ☺

Do roka a do dňa

Svoje bývanie začali Veronika a jej manžel (obaja zo Ždiaru) riešiť v podstate hneď, ako sa „dali dokopy“. „Od začiatku sme sa zhodli v tom,“ vraví Veronika, „že aj keď nám mesto neprekáža, bývať chceme v Ždiari. Nielen preto, že tu obaja máme rodinu. Veľkým plusom Ždiaru je okolitá príroda, ktorú máme obaja veľmi radi.“ Zámery súvisiace s bývaním začali dostávať reálnu podobu 1. mája 2014, kedy spravili prvý výkop. O desať mesiacov, 1. februára 2015, už bývali. A presne do roka a do dňa, 2. mája 2015, pribudla nad vchodové dvere cedulka novomanželí.

Zhodli sa aj v tom, ako má ich dom vyzeráť. Výslednú podobu riešili s architektom, v základných požiadavkách však mali jasno: so zachovaním ždiarskeho rázu, aby „zapadol“ do tunajšieho prostredia; vzdušný a svetlý; veľké okná; veľa dreva v interiéri; spodná časť riešená ako jeden celok; kozub. „Ten sme,“ poznamená na margo kozuba Veronika, „chceli mať niekde v strede prízemí, medzi kuchynskou a obývačkovou časťou, aby sme ho od všadiaľ videli.“ Stalo sa a ako Veronika dodáva, keď v kozube horí oheň, zintenzívňuje to v nej pocit domova.



Do garáže v papučiach

Na architekta, respektíve bytového dizajnéra, sa spoľahli aj pri riešení interiéru. Bola to veľmi dobrá voľba – bol nielen kreatívny, ale dokázal tiež nájsť kompromis medzi tým, čo chcela Veronika a čo jej manžel. Aj keď treba popravde dodať, že veľa kompromisov robiť nemusel. „Zhodli sme sa skoro na všetkom, ani sme sa nehádali,“ smeje sa Veronika (no myslí to úplne vážne). Život mladého páru sa zatiaľ odohráva na prízemí domu. Jeho podstatnú časť zaberá otvorený obytný priestor, súčasťou ktorého sú kuchyňa, jedáleň a obývačka – všetko zariadené účelne, predovšetkým ale veľmi príjemne. To isté platí aj o spálni prepojenej s veľkou kúpeľňou (áno, s tou, v ktorej je vaňa, čo hrá ☺). A keď už popisujeme prízemie, spomeňme tiež inú špeciálnosť: z chodby sa dostanete priamo do garáže, takže do nej pokojne môžete ísť aj v papučiach.





Zatiaľ pre hostí

Počas našej „exkurzie“ po dome pridáva Veronika ďalšie informácie. Že na poschodí v budúcnosti rátajú s detskými izbami (zatiaľ sú tu izby hosťovské a vraj sa nemôžu sťažovať na nevyužívanie). Že primárne podlahové vykurovanie je doplnené plynovým. Že všetky miestnosti na prízemí sú vybavené aj LED osvetlením. Že v exteriéri pribudne záhradka s bylinkami...

V prvom rade ale Veronika zdôrazňuje iný aspekt stavby domu – výraznú pomoc zo strany jej i manželových rodičov. V tejto súvislosti príde aj na stavebné sporenie. „Zmluvu v PSS mi naši uzatvorili, keď som mala 11 rokov s tým, že raz... Teraz, keď to 'raz' nastalo, bola to pre nás veľká pomoc.“ Rovnako si pochvaľuje aj rodinnú firmu Aquaterm. Pomohla nielen pri výbere interiérových vychytávok. Poskytla aj interiérového dizajnéra, ktorý to všetko „poskladal dohromady“. <<



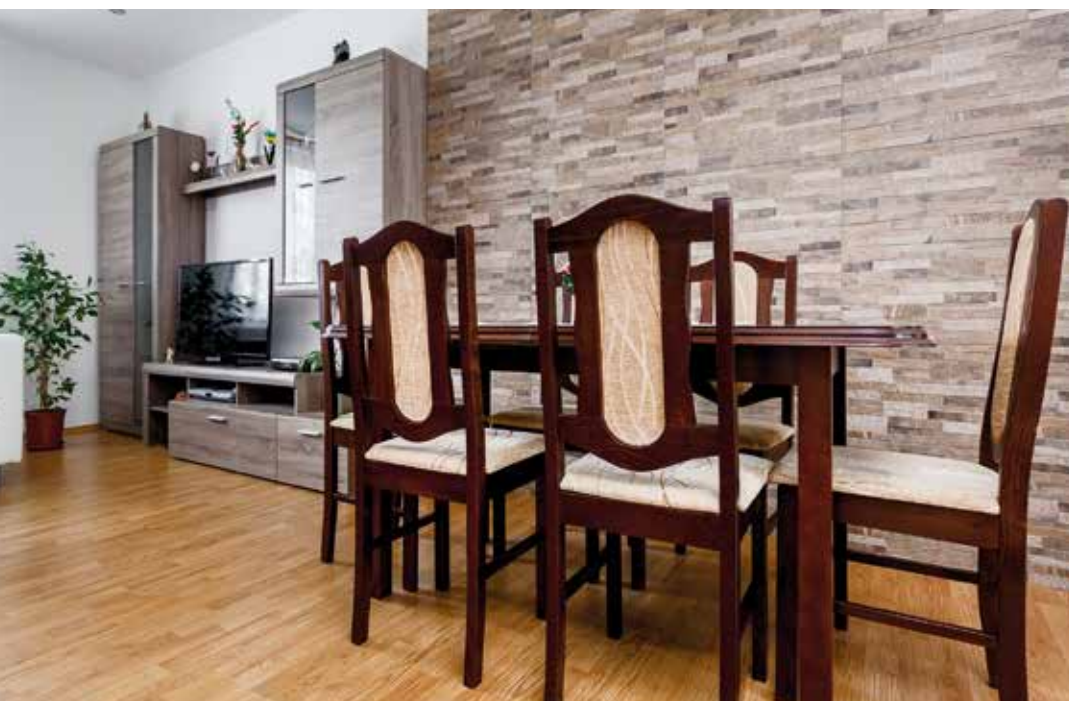
Marta Zoričáková Simová,
obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Poprad:
„Špeciálnou ponukou Prvej stavebnej sporiteľne je detské sporenie Junior extra. Uzatvoriť sa ho oplatí čo najskôr, najlepšie hneď po narodení dieťaťa. Dieťa to určite ocení, keď už ako „veľké“ bude riešiť svoje bývanie. Napríklad Veronika mohla vďaka tomu využiť stavebný úver s výhodnými podmienkami, ktorý pomohol pri stavbe ich rodinného domu.“

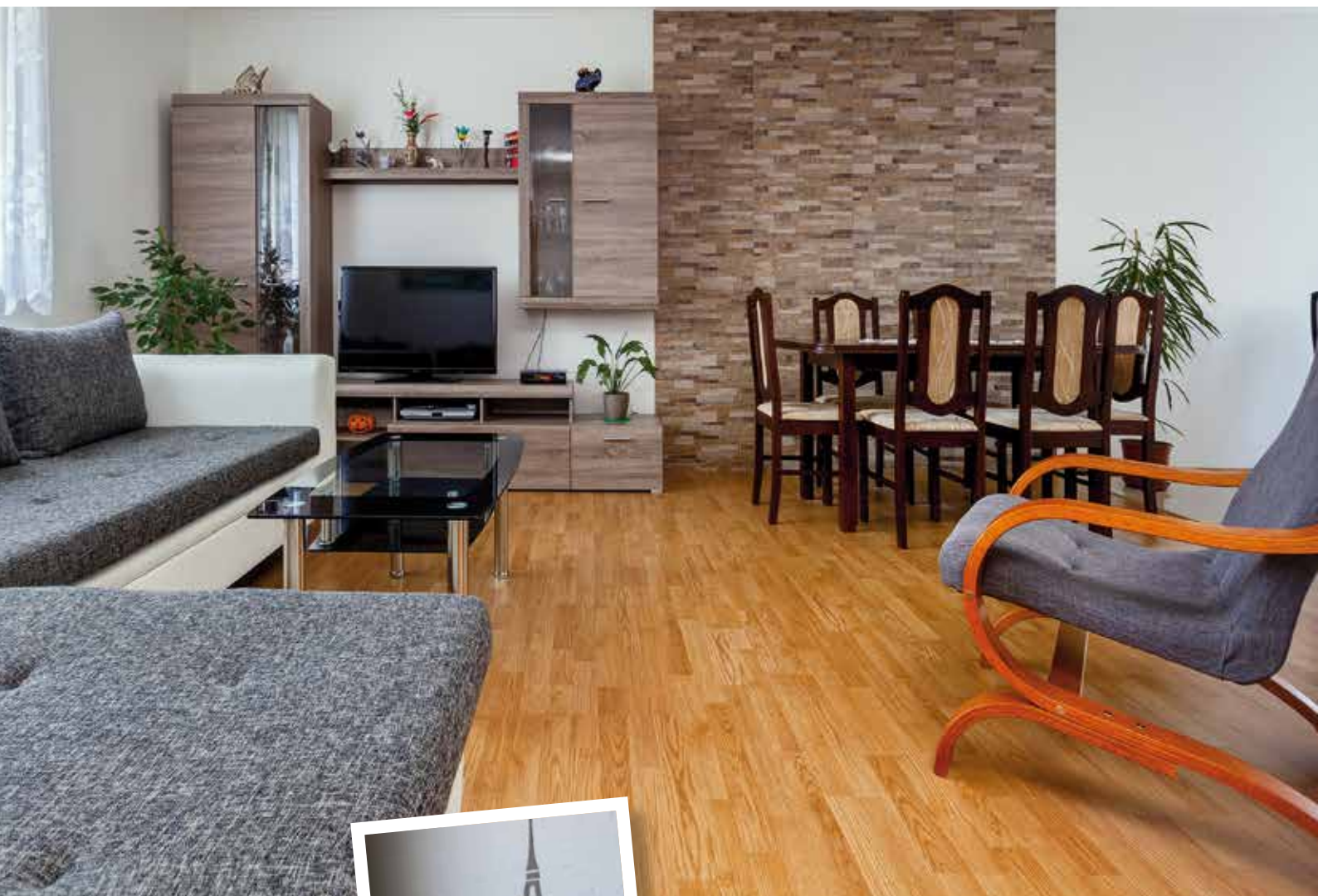
TEXT: Oľga Sabelová
FOTO: Dano Veselský

Hľadanie najvhodnejších riešení

DOM S NAJVEŠŠÍM ČÍSLOM

Keby k popisnému číslu svojho domu prirátali dva, boli by všetky jeho tri číslice rovnaké. Nerobia to – a niežeby to aj bolo nejako dôležité. Čo však môžu o svojom rodinnom dome povedať celkom jednoznačne, je, že (v súčasnosti) je to v Žabokrekoch dom s najvyšším číslom. Tým popisným, pochopiteľne.



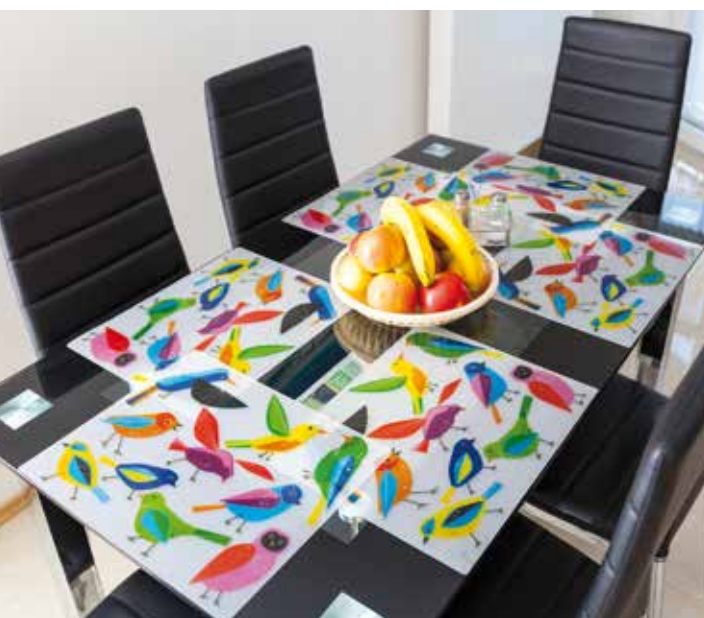


Rovnako by sme mohli povedať, že ich rodinný dom je výsledkom hľadania toho najvhodnejšieho. Najvhodnejšieho miesta, najvhodnejšieho projektu, najvhodnejšieho financovania. S výsledkom sú – celkom oprávnené – spokojní a užívajú si ho. Aj keď, ako dodávajú, roboty je tu ešte stále dosť.

Nič mi neprekáža

Dôvod, prečo sa Edita a Miroslav Svitkovci po 24 rokoch bývania v Partizánskom rozhodli z tohto mesta odšťahovať, bol prozaický: bývanie v ňom prestalo byť pre nich príjemné. Preto si povedali, že zmenia bydlisko – a keď už, tak aj formu bývania. Že nastal čas postaviť si vlastný dom. „Nechceli sme ísť príliš ďaleko od Partizánskeho, hľadali sme teda vhodnú lokalitu v jeho okolí,“ popisuje začiatky dôležitého kroku Edita Svitková. „Z toho, čo sme videli, sa nám najviac zapáčil práve pozemok v Žabokrechoch.“ Ani jeden z nich síce z tejto obce nepochádza, ale ako pani Edita poznamená, nič jej tu neprekáža, naopak, je tu úplne spokojná.

Prívlastok najvhodnejší, opäť na základe ich vlastného hľadania a porovnávania, sa dostal k slovu aj pri ďalších dvoch stránkach realizácie nového bývania. Najvhodnejším typom domu sa ukázal byť bungalov. Najvhodnejším úverom zase úver z PSS, a. s. „Mali sme záujem o úver bez založenia nehnuteľnosti. Najvyhovujúcejšie podmienky nám ponúkli v Prvej stavebnej sporiteľni.“



Ani veľký, ani malý

„Ani veľký, ani malý,“ usmeje sa pani Edita, keď chceme vedieť, aké boli ich predstavy o vlastnom rodinnom dome. Pridá ešte jedno „ani“ – ani poschodový. Štvorizbový bungalov, ktorý objavili v jednom katalógu, ich predstavám plne zodpovedal. Žiadne schody, spálňa pre rodičov, samostatná izba pre každého syna, obývačka spojená s kuchyňou. „Tú som si vzala na starosť ja. Je robená na mieru a prispôbena tak, aby sa do nej zmestilo všetko potrebné.“ Z výsledku jej „starosti“ má dobrý pocit celá rodina, rovnako ako aj z vonkajšej terasy s grilom, na ktorú sa vychádza z kuchyne. Realitou už je tiež malá záhradka, skleník (takisto malý), dokonca aj sučka Mary ☺. K pohode prispieva i bazén pri terase, hoci ten je vraj iba dočasný, v pláne majú „taký do zeme“. A aj všeličo iné, veď, ako už povedali, robiť (tak v dome, ako i v jeho okolí) je ešte stále čo. No príjemne sa tu býva už teraz. «



Iveta Struhárová, obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Partizánske:

„Úverová ponuka Prvej stavebnej sporiteľne je veľmi široká, každému z nej dokážeme „na mieru“ vybrať to, čo zodpovedá jeho požiadavkám a možnostiam. Manželom Svitkovcom vyhovovalo, že úver, aký potrebovali, nemuseli založiť nehnuteľnosťou. Takéto úvery, teda bez záložného práva, PSS, a. s., teraz poskytuje až do výšky 45-tisíc eur.“

TEXT: Oľga Sabelová
FOTO: Dano Veselský

VY SA PÝTATE... ...MY ODPOVEDÁME



Na otázky čitateľov
odpovedá
Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru
manažment produktu
Prvej stavebnej sporitel'ne

FOTO: Roman Skyba

Ako financovať vybavenie domácnosti?

V PSS už máme **stavebný úver**, vďaka ktorému **sme si kúpili a prerobili byt**. Teraz prišiel čas na jeho zariadenie a tak hľadáme tú najlepšiu možnosť, ako na to. Čo všetko si môžeme kúpiť, ak by sme si v PSS zobrali úver na vybavenie domácnosti?

Náš úver na vybavenie domácnosti poskytujeme s nízkou úrokovou sadzbou a vybavíte ho jednoducho a rýchlo. Určite vám odporúčam porovnať si jeho parametre s obdobným úverom v iných bankách. A k vašej otázke – finančné prostriedky z PSS môžete použiť takmer na čokoľvek, čo súvisí s bývaním. Spomením napríklad nábytok, koberce, kompletnú čiernu a bielu techniku, svietidlá, obrazy, ako aj saunu či záhradný nábytok na balkón. Navyše, na dokladovanie účelu nebudeme od vás vyžadovať žiadne bločky ani faktúry. Veríme, že náš úver na vybavenie domácnosti splní všetky vaše požiadavky a potreby pri zariaďovaní. Presvedčte sa o tom u niektorého z našich obchodných zástupcov. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk.

PRÍKLADY VYUŽITIA ÚVERU NA VYBAVENIE DOMÁCNOSTI



Napište nám



Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporitel'ni? Radi vám odpovieme, stačí sa pýtať.

Svoje otázky posielajte:

- buď e-mailom na adresu doma@pss.sk,
- alebo poštou na adresu Prvá stavebná sporitel'ňa (časopis DOMa), Bajkalská 30, P. O. Box 48, 829 48 Bratislava 25.

Niekedy pomôže

KEĎ JE ZIMA S VAMI

Vytvoriť spoločenstvo vlastníkov bytov v paneláku na adrese Krásnohorská 3118, Bratislava nebol problém. V roku 2002 sa na tom zhodli obyvatelia (dnes majitelia) všetkých 48-mich bytov. Náročnejšie už bolo presvedčiť vlastníkov, že i samotný panelák si pýta svoje. Lebo aj keď predpoklad na jeho obnovu bol viac-menej hneď od začiatku založenia SVB, trvalo takmer desať rokov, kým sa do obnovy naozaj pustili.

„Niektoré veci jednoducho potrebujú svoj čas. Najmä keď ľuďom povieť, že by to chcelo zvýšiť platby do fondu. S tým sme na začiatku neuspeli,“ poznamená na margo desaťročnice JUDr. Miroslav Chlebovec, od roka 2011 predseda SVB Krásnohorská 3118, Bratislava (dovtedy člen jeho rady). Rovnako tak niektoré veci potrebujú reálny dôkaz. V prípade SVB Krásnohorská to bola výmena pivničných okien zrealizovaná za prebytočné peniaze na účte SVB – a najmä úspora, ktorú tento krok priniesol hneď po prvej zime. A keďže to bola poriadne tuhá zima, bola aj úspora poriadna. Niekedy sa zima jednoducho rozhodne, že hrá s vami.

Konkrétne a presne

Úspora určite zabrala (veď kto by nechcel ušetriť), ak však chcete ľudí presvedčiť, potrebujete argumentov viac. „V našom prípade,“ hovorí JUDr. Chlebovec, „to bol samotný stav domu. Rozpadnuté chodníky, hrdzavé dvere, zatekajúce steny... Ako vlastníci nemôžeme vidieť len to, čo je za dverami nášho bytu. Zodpovední sme aj za dom.“ Podstatné je podľa neho získať pre obnovu maximum vlastníkov bytov – a to sa vám podarí iba vtedy, ak im predložíte konkrétne, podrobné a presné informácie. Aj o (či skôr najmä o) možnostiach financovania, keďže peniaze na obnovu asi málokto len tak vytiahne zo šuplíka. „My sme na financovanie nakoniec využili dva zdroje. Jedným bola dotácia na odstránenie systémových porúch z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Druhým zdrojom bol úver z Prvej stavebnej sporiteľne.“ Nebol to však ich prvý kontakt s Prvou stavebnou sporiteľňou. Komunikovali s ňou (a aj táto komunikácia bola konkrétna, presná a promptná) v podstate od začiatku vzniku SVB, kedy uzatvorili v PSS sporiacu zmluvu. Keď sa na prelome rokov 2011 – 2012 rozhodli pre obnovu domu, prišla im viac než vhod.





Ekonomika aj estetika

Pri spätnom pohľade na proces obnovy bytového domu predsedovi SVB vyjde, že sa síce nevyhli občasnému frflaniu zo strany vlastníkov, celkovo však bola úspešná. A aj rozsiahlejšia, než pôvodne plánovali. Vďaka spojeniu finančných zdrojov zvládli nielen odstránenie systémových porúch, zateplenie všetkých stien, novú fasádu, opravu strechy a reguláciu vykurovania, no zostalo aj na rekonštrukciu lodžii, vymalovanie schodísk, kompletnú výmenu výťahov. „Spojili sme tak ekonomiku s estetikou,“ usmieva sa JUDr. Chovanec. „Ekonomika sa prejavila pri prvom ročnom vyúčtovaní po obnove. Lebo hoci sa mesačné zálohové platby do fondu zvýšili, vyúčtovanie ukázalo, že celkové platby za rok sa znížili. Každému. Úspora na energiách je teda jednoznačná.“ Čo sa estetiky týka, stačí si dom (respektíve „ich“ dva vchody) obzrieť spredu i zozadu a je vám jasné, prečo záujem o prípadný voľný byt v nich výrazne narástol. «

TEXT: Oľga Sabelová
FOTO: Dano Veselský

Čo by JUDr. Chovanec poradil tým, ktorí sa na obnovu ešte len chystajú? „Najskôr nájsť správne argumenty, ktorými presvedčíte vlastníkov. Následne sa na obnovu poriadne pripraviť, preveriť viacerých dodávateľov. Firma, pre ktorú sa rozhodnete, musí byť zárukou, že to, čo spraví, bude aj fungovať, že poskytuje aj následný servis. A myslíte na to, že najlacnejšie málokedy býva aj najlepšie.“



Mária Nerádová,
obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Bratislava:
„Možnosti, ktoré PSS na obnovu bytových domov ponúka, sú naozaj široké a variabilné. Ako potvrdil aj tento konkrétny prípad, zmluvu o stavebnom sporení je dobré uzatvoriť „s predstihom“; neskôr, pri čerpaní úveru, to zlepšuje jeho podmienky. SVB určite ocenia aj možnosť získavať každoročne štátnu prémie, čo pre tento bytový dom doteraz predstavuje sumu takmer 4 950 eur.“



Miro, Marek a Nikoleta
môžu jednoznačne tvrdiť:

MÁME TO V RODINE

Niekoľkokrát si už síce povedali, že na rodinné stretnutia prácu ťahať nebudú. Lenže dodržať to sa im príliš nedarí, téma stavebné sporenie sa skôr či neskôr vždy dostane k slovu. Vyhnúť sa jej je však naozaj ťažké, keďže je to téma, ktorá profesijne zamestnáva nielen otca a jeho syna, ale aj synovu manželku. O nich totiž platí, že prácu majú v rodine.

Začal s tým otec. Miroslav Mišík z Vrábľa, v súčasnosti územný riaditeľ Prvej stavebnej sporiteľne, je s ňou profesijne prepojený od roka 1995. Svojím spôsobom za to môže zmluva o stavebnom sporení. „Pri jej uzatváraní mi v PSS ponúkli prácu obchodného zástupcu. Zdalo sa mi zaujímavé byť na začiatku niečoho úplne nového, preto som sa rozhodol, že to skúsím. A rozhodol som sa dobre,“ konštatuje po 20-tich rokoch. Syn Marek Mišík, obchodný zástupca PSS, a. s., tiež z Vrábľa, sa k nemu – po tom, čo chvíľu koketoval aj s inou pracovnou príležitosťou – definitívne pridal v roku 1999. „Dôvodom určite boli zárobkové možnosti, hlavne som však chcel už pracovať naozaj a naplno – a tu to šlo.“ Posledná bola v roku 2008 Nikoleta. S činnosťou obchodnej zástupkyne PSS, a. s., začínala ešte ako slobodná: „Impulzom bola moja nespokojnosť s vtedajším zamestnaním. V PSS som mala kamarátky, videla som zhruba, čo robia a zdalo sa mi, že by som to mohla zvládnuť aj ja.“ Zvládla. A na jednom zo školení, ktoré PSS, a. s., organizuje pre svojich obchodných zástupcov, sa zoznámila s Marekom. Výsledok? Už rok je tiež Mišíková a už je tiež z Vrábľa.

Dobre rozbehnutý vlak

Jedna vec je predstava, s ktorou do niečoho idete, druhá zase realita. Do akej miery totožné sú tieto dve veličiny? „Pravdu povediac,“ usmeje sa Nikoleta, „nečakala som, že budem robiť aj psychológa. Ľudia sa k nám neraz prídu vyrozprávať, teší ich, keď si ich vypočujeme. Ale aj to je jeden z pekných aspektov tejto práce.“ Miroslav s jej „psychologickým“ postrehom súhlasí. Ako manažér vedie tím ľudí a pri tom je

psychologických momentov naozaj dosť. Meniť by však nemenil, dnes je už tento vlak taký rozbehnutý, že by z neho bolo ťažké vystúpiť – a načo aj, keď sa v ňom vieže dobre. Ako dodá Marek: „Ak sa darí, a nám sa darí, nie je dôvod meniť.“

„Darí sa“ ale nenastane samo od seba. Čo všetko teda táto práca, ak sa má dať, vyžaduje? „Celého človeka,“ bezprostredne zareaguje Miroslav. Všetci traja sú následne zajedno, že to chce venovať sa práci naplno, vedieť (a chcieť) sa prispôbiť, byť trpezlivý, vzdelávať sa. „Táto práca,“ uzatvára Miroslav, „nás núti mať širší prehľad, sústavne na sebe pracovať. No to je správne, posúva nás to dopredu.“

Väčšie nároky

Keďže v ich prípade je práca svojím spôsobom „rodinný podnik“, je celkom prirodzené spýtať sa, aké to má výhody (prípadne nevýhody). K pozitívam určite patrí možnosť pomôcť si, odborne spolu konzultovať, zastúpiť sa. „Ak si však niekto myslí, že Nikoleta a Marek majú výhodu, že sú v tíme, ktorý ja riadim, veľmi sa mylí. Naopak, očakávam a vyžadujem od nich viac než od ostatných,“ dodá Miroslav. Nevýhody nevidia, je fajn byť na jednej pracovnej lodi. Pri rozhovore neobideme ani otázku finančného ohodnotenia. „Máme sa dobre,“ začne Nikoleta, „nemusíme riešiť existenčné problémy, naopak, v rámci Slovenska ide o nadštandardné príjmy.“ Marek súhlasí, dodá ale, že človek zrejme nikdy nebude celkom spokojný. Na to sa nechá počuť Miroslav: treba využiť vlastné rezervy (ktoré ešte sú) a peňazí môže byť viac. Lebo pri tejto práci platí: to, ako sa človek snaží, sa určite odrazí na jeho zárobku. «



Meno: Miroslav Mišík
Obchodný zástupca PSS, a. s.: od roka 1995
Na práci pre PSS, a. s., mu najviac vyhovuje:
 finančné ohodnotenie, vlastné organizovanie si pracovného režimu, nedirektívne riadenie, konkrétna pomoc ľuďom a od toho sa odvíjajúca dôvera ľudí
Záľuby: knihy, práca okolo rodinného domu a v záhradke
Kontakt: 0915 740 122, miroslav.misik@fopss.sk



Meno: Marek Mišík
Obchodný zástupca PSS, a. s.: od roka 1999
Na práci pre PSS, a. s., mu najviac vyhovuje:
 v prvom rade ho táto práca baví, získal prostredníctvom nej veľa kamarátov
Záľuby: halový futbal, hokejbal, počítačové hry
Kontakt: 0915 740 121, marek.misik@fopss.sk



Meno: Nikoleta Mišíková
Obchodný zástupca PSS, a. s.: od roka 2008
Na práci pre PSS, a. s., jej najviac vyhovuje:
 organizovanie si práce po svojom, vzájomná pomoc, finančné ohodnotenie
Záľuby: cvičenie, cestovanie, záhradka
Kontakt: 0918 716 982, nikoleta.misikova@fopss.sk

TEXT: Oľga Sabelová
 FOTO: Dano Veselský



Zdá sa, že novodobá éra zateplovania sa tak skoro neskončí. Do roka 2020 by sa mala výrazne znížiť energetická náročnosť budov, najmä bytových domov. Prvoradým cieľom zateplovania je teda zníženie spotreby tepla na vykurovanie, pričom úspora môže byť značná. Pri komplexnej obnove bytového domu predstavuje až 50 %, pri rodinných domoch môžeme dosiahnuť až 40– a viacpercentné zníženie.

ZATEPLOVANIE BYTOVÝCH A RODINNÝCH DOMOV

Bytové domy

Zateplovanie bytových domov je zväčša súčasťou takzvanej komplexnej obnovy budov. Patria do nej aj ďalšie stavebné práce, ako sú výmena okien, výmena vchodových dverí, sanácia balkónov, lodžií a terás, obnova a zateplenie strechy, zateplenie vnútorných stien a stropu nad suterénom a ďalšími nevykurovanými priestormi, úprava vstupu do budovy a v prípade potreby aj obnova technických zariadení – rozvodov vody, kanalizácie, plynu, vykurovania a s tým súvisiace merania a regulácia. Ak sú práce kvalitne zrealizované, okamžite po ich ukončení by sme mali pocítiť zlepšenie tepelnej pohody. Na porovnanie – kým v nezateplených budovách sa vnútorná povrchová teplota obvodových stien pohybuje na úrovni asi +13 °C, v zateplených budovách stúpne na úroveň +18 °C.

Kvalita materiálov aj práce

Pri zatepľovaní je najdôležitejšia kvalita tepelnoizolačných materiálov a celý systém od jedného výrobcu a ich správne zabudovanie. Často sa stáva, že firma v snahe ušetriť niekoľko eur kombinuje zateplovacie komponenty od rôznych výrobcov a hneď po prvej zime vidíme výsledok – praskliny, opadávajúca omietka a ďalšie závažné poruchy. Preto netreba podceňiť výber realizačnej firmy, ako aj stavebného dozoru, ktorý bude na priebeh prác dohliadať.

Na zateplenie bytových domov sa najčastejšie používajú kontaktné tepelnoizolačné systémy ETICS s doskami z polystyrénu alebo minerálnej vlny. O tom, ktorý materiál zvoliť, by sa malo rozhodovať na základe výpočtu, no

v praxi je rozhodovacím faktorom zväčša cena. Tá už neplatí pri výške nad 22,5 metra, keď norma z hľadiska požiarnej bezpečnosti prikazuje aplikovať na fasádu iba dosky z minerálnej vlny, ktorá nehorí a nešíri plameň. Na panelákoch tak môžeme často vidieť kombináciu izolačných materiálov.

Chyby pri zatepľovaní bytových domov

Studené steny

Ak sú zateplené obvodové steny na dotyk chladné, pravdepodobnou príčinou je nedostatočná hrúbka tepelnoizolačného materiálu alebo porušená vrstva tepelnej izolácie. Rovnaké prejavy môže mať aj čiastočné zateplenie.

Vlhké flaky a plesne

Objavujú sa v okolí okien a balkónov, kritickými miestami sú aj rohy a kúty miestností. Ich príčinou takisto býva nedostatočná hrúbka izolačného materiálu, nevhodný druh materiálu alebo technicky nesprávne riešenie pripevnenia izolačnej vrstvy k členitejším tvarom na fasáde. Tepelná izolácia sa mohla narušiť aj neskôr, napríklad montážou sušiacov na bielizeň alebo klimatizačných jednotiek.

Pukliny, bubliny a opadávajúca izolácia

Vo väčšine prípadov ich spôsobuje nesprávna aplikácia izolantu alebo použitie nevhodného typu či množstva komponentov zateplovacieho systému. Takýmto deštruktívnym chybám zabránime správnou voľbou realizačnej firmy (na základe referencií), ktorej zateplenie zveríme.

Náš tip

Je nesporné, že náklady na zateplenie bytového alebo rodinného domu sa vám po určitom čase vrátia. Netreba preto zbytočne čakať, veď práve leto je ideálne obdobie na tento typ prác. Financovanie všetkých materiálov a činností hravo zvládnete, ak využijete niektorý z našich úverov. Všetky „komponenty“ zateplenia totiž spĺňajú podmienky na dokladovanie účelového použitia. Presvedčte sa o tom u našich obchodných zástupcov. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk.

Vedeli ste?

- Zatepľovať by sa malo iba pri teplotách od +5 °C do +25 °C.
- Práce sa nesmú vykonávať v daždi a pri silnom vetre.
- Všetky systémové produkty sa musia aplikovať v suchom stave.
- Fasáda nemôže byť pri zatepľovaní priamo oslnená, preto sa na zatienenie bytových domov používajú ochranné siete.



Rodinné domy

Pri rodinných domoch existuje viacero možností zateplenia. Tepelnoizolačné materiály môžeme použiť na fasádu, podkrovie, podlahu, strop či vnútornú priečku. Najčastejšie sa však zateplujú fasády a šikmé strechy, ktoré majú najväčší vplyv na energetickú úsporu domu. Výber materiálov je široký, najpoužívanejšími sú rôzne druhy polystyrénu a minerálnej vlny. V prípade polystyrénu zohráva úlohu nižšia cena, no nie je príliš ekologický. Minerálna vlna na báze prírodných vlákien umožňuje domu viac dýchať a je nehorľavá.

Aby sme boli so zateplením spokojní, dôležité je použiť systém od jedného výrobcu a nie kombinovať najlacnejšie komponenty. Tepelnoizolačný systém by mal byť certifikovaný. Pri výbere si treba všimnúť takzvaný súčiniteľ tepelnej vodivosti označovaný ako λ , ktorý vyjadruje schopnosť materiálu viesť teplo. Čím je nižší, tým sú tepelnoizolačné vlastnosti

lepšie. Voľba hrúbky izolačného materiálu závisí od typu muriva a jeho hrúbky (teda či je dom postavený z plnej tehly, pórobetónu a podobne). V súčasnosti sa na fasády najčastejšie používa izolácia v hrúbke od 8 do 12 cm, no tendencia je zvyšovať ju až do 20 cm. Tomu napomáha aj nová legislatíva, ktorá bude platná od roka 2016, kedy sa zmenia požiadavky na tepelný odpor. Pri ich plnení by sa mala spotreba tepla na vykurovanie celého domu dostať na hodnotu 40 kWh/m², čo je trikrát nižšia hodnota než pri nezateplenom dome. Výsledkom legislatívnej úpravy by tak okrem nižších nákladov na vykurovanie mala byť aj eliminácia rizika tvorby povrchovej kondenzácie vlhkosti na kritických miestach (nadokenné preklady, rohy, kúty), čiže zamedzenie tvorbe plesní.

Spôsoby zateplenia fasády

Existujú dva spôsoby zateplenia fasády, a to pomocou kontaktného systému (vo väčšine prípadov) alebo pomocou odvetraného systému. Kontaktné zatepľovanie znamená, že tepelná izolácia (polystyrén či minerálna vlna) sa ukotvuje alebo lepiť priamo na fasádu. Odvetraný systém sa používa v špecifických prípadoch, napríklad pri starších domoch so zvýšenou vlhkosťou obvodových stien alebo pri drevostavbách. Tepelnoizolačný materiál sa tu vkladá do nosného roštu, respektíve pod konštrukciu, ktorá je upevnená na stene takéhoto domu. Tak vznikne vzduchová medzera, v ktorej vzduch prúdi rýchlejšie a tým sa z muriva odvádza vlhkosť a nevznikajú plesne. Stále častejšie sa používa aj kombinácia týchto dvoch zateplení, a to najmä pri moderných nízkoenergetických domoch s drevenou alebo tehlovou fasádou. «

TEXT: Magdaléna Lukáčová, FOTO: Dano Veselský, thinkstock.cz

Alternatívne materiály

Popri bežne využívaných a overených tepelnoizolačných materiáloch sa v menšej miere používajú alternatívne spôsoby zateplenia, a to pomocou ovčej vlny a buničiny, prípadne slamy. Ich fyzikálne vlastnosti dosahujú výborné parametre, navyše sú to obnoviteľné zdroje. Náklady na ich výrobu sú veľmi nízke a nízka je aj ich energetická náročnosť a environmentálna záťaž.

DÁTE SI KÁVIČKU?

Čierna ako diabol, horúca ako peklo, čistá ako anjel a sladká ako láska. Tak vraj charakterizoval kávu politik a diplomat Charles Maurice de Talleyrand-Perigord, známejší ako Talleyrand. A zdá sa, že lepšiu odpoveď na otázku, čo a aká je káva, len ťažko nájdeme.

Pochopiteľne, nejde iba o kávu, ale aj o to, ako ju správne pripraviť. Pred niekoľkými rokmi nemal klasický „turek“ konkurenciu. Dnes je situácia odlišná. Vyberáme si nielen medzi druhmi kávy, ale zvyšuje sa aj dopyt po kávovaroch. Ak sa rozhodnete pre jeho kúpu, nevšímajte si iba dizajn. V prvom rade venujte pozornosť tomu, ako funguje. Už aj preto, aby káva bola presne tým, čo od nej očakávate.



Pákový kávovar

Tento typ kávovaru poznáme z profesionálnych kaviární, ale môžete ho mať pokojne aj doma, samozrejme, v menšom vydaní. Okrem vnútorných komponentov, čiže bojlera, čerpadla a zásobníka na vodu, má páku so špeciálnym sitkom. Do sitka nasypeme a utlačíme jemne pomletú kávu a zatvoríme ho do hlavice kávovaru. Stlačením tlačidla veľmi rýchlo získame kvalitné espresso. Samotné „varenie“ kávy by nemalo trvať viac než 30 sekúnd, počas ktorých sa z kávy extrahuje lahodný nápoj.

Čo dodať: Nadšencov, pre ktorých je každodenný kávový rituál neodmysliteľnou súčasťou dňa, zaujme relatívne nízka cena a kompaktné rozmery. Ak si chcete vychutnať pravú chuť kávy, treba dokúpiť mlynček na kávu, lebo káva pomletá do zásoby rýchlo stráca svoju arómu. No a potrebujete mať dostatok času – nielen na prípravu kávy, ale aj na pravidelné čistenie kávovaru.

Kapsulový kávovar

Pracuje na podobnom princípe ako pákový. Do hlavice kávovaru sa však nedáva káva v páke, ale kávová kapsula. Je v nej čerstvo zomletá, medzi dvoma sítkami špeciálne utlačená káva. Stačí si len vybrať kávu podľa svojej chuti a vložiť ju vo forme kapsuly do kávovaru.

Čo dodať: Tam, kde sa pohybuje viac konzumentov s rozličnými chuťami a nárokmi na kávu, je tento kávovar vítaným pomocníkom. Pri pomerne nízkych nákladoch, tichej a jednoduchšej prevádzke i údržbe sa dá zabezpečiť široká paleta kvalitných druhov kávy, dokonca aj kakaa, čokolády a čaju.



Automatický kávovar

Automatický kávovar má okrem už spomínaných komponentov zabudovaný vlastný mlynček a často aj špeciálnu technológiu na prípravu mliečnych nápojov. Do zásobníka stačí nasypať zrnkovú kávu, pripojiť nádobu s mliekom, zvoliť typ nápoja a jediným stlačením môžete mať kávu, cappuccino či caffè latte.

Čo dodať: Ak dávate prednosť týmto nápojom, poteší vás vôňa čerstvo pomletej kávy, jednoduchá prevádzka, rýchla príprava kvalitných nápojov, často úplne automatická. Cena týchto kávovarov je vyššia, budete potrebovať aj viac priestoru na jeho umiestnenie a rátajte s relatívne obmedzenou možnosťou zmeny chute kávy.



Moka kávovar

Možno tento trojdielny tlakový prístroj poznáte skôr pod názvom koťogo. Do spodnej nádržky s poistným ventilom sa dáva voda. Spodný diel sa uzatvorí sitkom s pomletou kávou. Na spodnú časť sa priskrutkuje horná časť kávovaru a celá zostava sa nechá variť na plynovom horáku alebo elektrickej či keramickej platni. Vznikajúca para sa rozpína a spôsobuje tlak, ktorý pretláča vodu cez sitko s pomletou kávou. V hornej nádobke sa hromadí pretlačená káva, ktorá je veľmi podobná talianskemu espresso.

Čo dodať: Pomerne nízkymi investíciami a jednoduchou prípravou získate kvalitnú kávu, hoci znalcom môže chýbať krémová pena. Celkový dojem zvýrazní káva čerstvo pomletá v mlynčeku, ktorý treba dokúpiť. Občas treba skontrolovať tlakový ventil.

Kávovar French press

Káva pripravená v tomto kávovare sa najviac podobá klasickej zalievanej káve. Do kávovaru v tvare valca sa nasype pomletá káva, zaleje sa horúcou vodou a nechá sa vylúhovať. Vo valci sa pohybuje piest s filtrom. Jeho pohybom oddelíme nápoj – prelievame ho do pripravenej šálky – od pomletej a vylúhovanej kávy, ktorá zostane usadená na dne valca.

Čo dodať: Okrem kvalitnej zalievanej kávy pripravovanej moderným spôsobom vás poteší nízka cena, jednoduchá prevádzka a nenáročná príprava. Právi „fajnšmekri“ určite zainvestujú aj do mlynčeka na kávu.



Aeropress

Je zatiaľ najmladším z rodu kávovarov, keď rodný list mu vystavili až v roku 2005. Kávu v ňom môžete pripravovať dvoma spôsobmi.

Pohodlnejšie je nasypať čerstvo pomletú kávu do sitka s navlhčeným papierovým filtrom, doliať vodou a vložiť do tela kávovaru. Dôležitú úlohu hrá aj v tomto prípade primeraný tlak piestom. Vďaka nemu sa do šálky, ktorá je podložená pod aeropressom, „prepasiruje“ kvalitný mok. Môžete ale zvoliť aj opačný postup. Aeropress postavte na piest. Nasypťe doň pomletú kávu, zalejte vodou a po 20 až 30 sekundách naskrutkujte na telo kávovaru sitko s filtrom. Kávovar rýchlo obráťte. Postavte ho na pripravenú šálku, zatlačte piest a výsledkom bude káva so špecifickou chuťou.

Čo dodať: Aeropress je malý, ľahko prenosný. Vyhovuje tým, ktorí si bez akejkoľvek nervozity a stresu chcú vychutnať prípravu kávy a jej konzumáciu.



Šestica odporúčaní

Ako sa nestratiť v mori kávovarov



Sprievodca:
Lenka Marázová
Cafepoint

Očakávania

Konkrétny typ kávovaru si vyberte podľa toho, akej káve dávate prednosť.

Kvalita

Pri kúpe kávovaru platí známa „poučka“, že nie sme takí bohatí, aby sme si mohli kupovať lacné veci. Od kvality prístroja závisí nielen chuť kávy, ale aj jeho poruchovosť a prípadný servis.

Obsluha

Ak sa ponáhľate, riešením je plne automatický alebo kapsulový kávovar. Ak si dokážete vychutnať rituál okolo prípravy kávy, siahnite po pákovom prístroji a dokúpte si k nemu mlynček a baristické pomôcky.

Dizajn

Či si už vyberiete malý kapsulový kávovar v moderných farbách, rozmernejší automat s elegantnými líniami nadčasového luxusu, alebo klasický pákový prístroj v retro štýle, nezabudnite, že bude vo vašej kuchyni možno ešte aj o desať rokov.

Ekonomika

Ak denne vypijete maximálne štyri kávy, oplatí sa siahnuť po kapsulovom kávovare. Ak ale doma alebo vo firme denne zvládnete aj desať káv, rozhodne je ekonomickejšie investovať do drahšieho automatického prístroja.

Servis

Kávovar je často finančne náročnejšia investícia. Informujte sa preto o podmienkach záručného a pozáručného servisu, odborného poradenstva, prípadne možnosti dokúpenia príslušenstva a náhradných dielov.

Vyhrajte kávovar Dolce Gusto

Na kúpu nového kávovaru môžete z ponuky PSS, a. s., využiť úver na vybavenie domácnosti.

Jeden z vás však môže nový kávovar vyhrať.

Stačí správne odpovedať na otázku:

Do akej výšky je možné v Prvej stavebnej sporiteľni čerpať úver na vybavenie domácnosti?

Svoje odpovede posielajte do 14. augusta 2015 na e-mailovú adresu doma@pss.sk

(nezabudnite uviesť aj svoju korešpondenčnú adresu). Spomedzi tých, ktorí správne odpovedia, vyžrebujeme jedného výhercu kávovaru Dolce Gusto.

Meno výhercu zverejníme v ďalšom vydaní časopisu DOMa.



TEXT: Oldřiška Luptáková
FOTO: Cafepoint, thinkstock.cz

„Ocko“ Roman Pomajbo

KEĎ JE ŽENA ŠŤASTNÁ, VŠETCI SÚ ŠŤASTNÍ

Šikovný herec, uznávaný komik s večným úsmevom na tvári. Reč je o Romanovi Pomajbovi, ktorému sa – ako jednému z mála slovenských umelcov – podarilo získať priazeň aj austrálskych kengúr. Teda, nielen ich, ale aj vďačného austrálskeho publika ☺. Rozosmiať a pobaviť malých i veľkých nie je preňho žiadny problém.

Patrite k populárnym a vyhľadávaným hercom. Aký je to pocit byť obľúbený a zároveň byť neustále na očiach?

Dá sa na to zvyknúť?

Áno. Vždy je lepšie byť obľúbeným hercom, na ktorého sa ľudia usmievajú, ako byť neobľúbeným politikom, ktorého oplývajú.

Čo všetko vôbec znamená byť hercom?

Je to profesia ako každá iná, akurát je viac na očiach. Prirovnal by som to k futbalu. Každý vie, ako sa má hrať, všetci tomu rozumejú. Keď sa ti niečo podarí, všetci ťa milujú a chcú sa s tebou kamarátiť, keď zápas nevyjde, tak ťa ohovárajú a zatracujú... Keď sa darí, každé povolanie je skvelé.

Momentálne sa vám veľmi dobre darí s vlastnou one man show s názvom Ocko. Predpokladám, že vás pri jej vzniku inšpirovala vaša rodinka...

Presne! Narodila sa mi druhá dcéra a ako to už v divadle býva, pred predstavením som sa rád podelil o nové zážitky a porozprával, ako to všetko prežívam. Mojej kolegynke Darinke Abrahámovej (ktorá je okrem iného aj dramaturgičkou SND) napadlo, že by som sa o tieto zážitky mohol podeliť nielen s hercami v šatni, ale aj s divákmi na javisku, a našla mi text komédie Ocko. Vznikla v čase, keď sa autorovi narodil syn a dnes sa hrá s veľkým úspechom v dvadsiatich krajinách sveta. Dosadil som si tam seba, obohatil text o vlastné skúsenosti a mám veľkú radosť, že dnes sa one man show Ocko hrá s veľkým úspechom po celom Slovensku i Česku.





prírodné pomáhať s domácimi prácami. Ale keďže ja už mám doma štyri ženy, domáce práce mám čím ďalej tým menej.

Máte doma svoj kútik? Ak áno, ako to v ňom vyzerá?

Myslel som si, že mojím domácim kútkom bude garáž, ale momentálne sa tam suší bielizeň, triedi odpad a je tam všetko, čo nemáte doma kam dať.

Čo máte na svojom domove najradšej?

To, keď sme všetci spolu. Niekedy to síce ide na nervy, ale keď si uvedomíte, že je to to najkrajšie a netrvá to večne, stačí vám veľká kuchyňa, kde si každý nájde svoj kútik, a pritom ste všetci spolu.

Ste kutil? Alebo sa do tejto sféry radšej nepúšťate?

Rád sa púšťam do neznámych vecí. Najradšej mám elektrinu, pretože to vám buď vyjde, alebo aj nie.

Myslíte si, že je dôležité, aby mladí ľudia investovali do stavebného sporenia?

Určite! Vždy som mal stavebné sporenie a nikdy ma nenechalo v štychu.

Ako ste vy spokojný so svojím bývaním?

Ja som spokojný a dúfam, že aj Prvá stavebná sporiteľňa ☺.

TEXT: Lucia Titková

FOTO: archív Romana Pomajba

Nedávno ste navštívili Austráliu. Aké to tam bolo?

V Austrálii sme sa s mojou manželkou Peťou zoznámili (jediná mi rozumela), potom sme tam po piatich rokoch išli na svadobnú cestu a teraz, po ďalších desiatich rokoch, sme Austrálii prišli ukázať naše deti. Máme tam veľmi dobrých priateľov, ktorí nám poskytli rodinné zázemie. Spoločne sme oslávili Vianoce i Silvester. Spoločne sme zorganizovali aj pre ostatné slovenské a české deti letný tábor. Taký ten klasický v stanoch, s rozsvičkou, táborákom, brannými hrami, karnevalom či nočnou cestičkou odvaha. Myslím, že naň všetci budú ešte dlho spomínať. Ako hovorí moja žena, bola to posledná možnosť pred dôchodkom niekam s deťmi ísť na tak dlho, tak ďaleko a v tomto období, pretože ešte nie sú školopovinné. Užili sme si to a nabilo nás to na ďalších iks rokov.

Okrem zábavy a cestovania ste medzi rodákmi aj trochu pracovali. Zahrali ste im Ocka. Ako ho prijali?

Začalo sa to veľmi nenápadne... Bola by škoda, keby tam bol nejaký umelec, ktorý hrá na husle a celý čas by ich nevytiahol, tak som si povedal, že im zahrám svoju one man show Ocko. A bol to pre mňa jeden z najväčších nezabudnuteľných zážitkov! Fantastická atmosféra! Prišlo sa zabaviť vyše 300 ľudí, ktorí boli „nažhavení“ na slovenskú kultúru, niektorí sa tam stretli po dlhšom čase. Celá moja šou je veľmi stmelovacia. Po predstavení ľudia zostali sedieť a chceli ďalšie a ďalšie rozprávania, tak som tam po šou Ocko mal ešte ďalšiu hodinovú šou Pomajbo. Fascinujúci večer!

Nedá sa prehliadnuť, že veľkou podporou je pre vás vaša manželka. Ako zvládáte rolu trojnásobného otecka?

Všetko chválenie, cestovanie, rodina, deti, výchova... by neexistovalo bez dokonalej ženy. Všetko záleží na žene.

Máte nejaký recept, prípadne dobrú radu na harmonicky fungujúce manželstvo?

Keď je žena šťastná... všetci sú šťastní.

Pomáhate manželke s upratovaním, domácimi prácami?

Snažím sa. Mám iba jedného brata, takže maminka nás vychovala tak, že je pre nás



Krajšie ako klasické záhony

ZÁHRADKY
V KVETINÁČOCH

Záplava farebných a druhovo rozmanitých kvetín, sviežej zelene či voňavých byliniek nemusí byť vždy podmienená vlastníctvom záhrady. Mnohé druhy letničiek, trvaliek a dokonca i drevín výborne prosperujú aj vo vegetačných nádobách. Niekedy môžu byť ešte krajšie, ako keby rástli v klasických záhonoch. Vysadenými vegetačnými nádobami si možno zatraktívniť terasy, balkóny, vstupné priestory do domu alebo ich rozmiestniť len tak, kde-tu po záhrade. Poradíme vám, čo si vybrať.



Klasika na slnečné miesta

Na oknách a balkónoch, kde je dostatok slnka a tepla, pri zabezpečení pravidelnej zálievky a prihnojovania, sa bude dobre dariť muškátom. Vybrať si možno muškátový krúžkovaný (*Pelargonium zonale*) alebo muškátový štítovitý (*Pelargonium peltatum*). Pri pestovaní je dôležité vysadiť ich do substrátu určeného na kvitnúce balkónové rastliny. Mal by byť výživný, priepustný a ideálne by mal obsahovať mikročastice, ktoré viažu vlahu.



Kde nie je veľa slnka

Mnohé balkóny a terasy bojujú s horšími svetelnými podmienkami. Našťastie je veľa okrasných rastlín, ktoré najkrajšie rozkvitnú v polotieni. Prikladom sú hortenzie. Ak sa vysadia do väčších nádob a do kyslejšieho substrátu, zabezpečí sa im dostatok vlhky, budú ukázkové. Bohatosť kvetov podporí aj prihnojovanie hnojivom na kyslomilné rastliny.

Dreviny v malom

V objemovo väčších vegetačných nádobách sa bude prekvapivo dariť aj rôznym drevinám. Nenáročný a vďačný je krušpán (*Buxus sempervirens*), ktorý znesie aj horšie svetelné podmienky. Navyše, pokúsiť sa môžete aj o jeho tvarovanie. Na slnečných a teplých terasách sa možno v lete pokúsiť pestovať olivovník či figovník, prípadne miniatúrne druhy orgovánov, do nádob v polotieni sú zase vhodné japonské azalky.

Pre milovníkov prírody

V kurze sú aj prírodne ladené výsadby vo vegetačných nádobách pripomínajúce malé divočiny, použitie bylín, tráv a jemných trvaliek pripomínajúcich lesnú vegetáciu. V nádobách si možno založiť aj malú kvetinovú lúku, prípadne vytvoriť malé jazierko s rozmanitou vlhkostnou vegetáciou. Krásne, a to hlavne na polotienistých a tienistých miestach, sú v nádobách papradorasty.



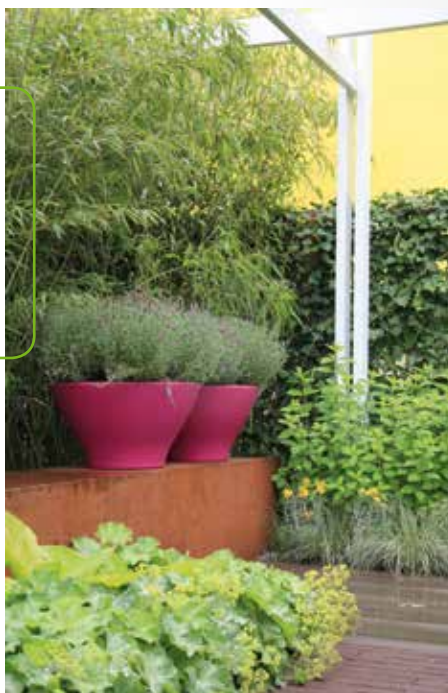
Zo skalky na terasu

Na terasu sa dajú umiestniť aj krásne kvitnúce či netradičné skalničky (napríklad plesnivec). V tomto prípade je cestou k žadanému výslednému efektu použitie väčšieho množstva jedincov.



Farebne výrazné

Trendové je vytvárať skupinky rovnakých nádob (2 – 3), prípadne v záhradnom priestore použiť veľkoobjemové vegetačné nádoby. Efektne sú aj sýtofarebné nádoby, v ktorých je zaujímavé pestovať rôzne druhy bylín. Atraktivnosť skupinky vysadených nádob dodá ich umiestnenie na malom záhradnom pódiu.



Vlasaté krásavice

Veľké možnosti, najmä v prípade modernejších priestorov, ponúka sortiment okrasných tráv. Použitelná je ozdobnica čínska (*Miscanthus sinensis*), imperáta (*Imperata cylindrica*), perovník (*Pennisetum alopecuroides*), ovsíkovec (*Helictorichon sempervirens*), kostrava a hlavne rôzne druhy ostríc (*Carex*). Najkrajšie sa rozrastú na slnečných miestach a pri pravidelnej zálievke.



Pestrofarebné leto

Na slnečné a letné terasy sa priam žiadajú vegetačné nádoby s kvitnúcimi letničkami. Ideálne je kombinovať rôzne druhy, okrem muškátov sú vďačné surfinie, železníky, krasulky, aksamietnice, vejárovky, lantany či dvojzubec. Kvitnúce rastliny sa žiada doplniť druhmi, ktoré sú okrasné listom (plektrant, povojník, kolesu). Rastliny by sa však nikdy nemali vysádzať príliš nahusto.



Na niekoľkých poschodiach

Oblúbené je pestovanie drevín s menšími či väčšími korunkami. Aby miesta pod nimi pôsobili rovnako zaujímavé, mali by sa vysadiť aj tie. Vždy však treba spájať rastliny s rovnakými pestovateľskými požiadavkami. Dôležité je myslieť na pravidelnosť zvlahy, prihnojovanie a rez, vďaka čomu si korunky udržia príťažlivý vzhľad.



- Rastlinám vo vegetačných nádobách možno vytvoriť presne také podmienky, aké si žiadajú. Výhodou je, že ak budete rastlinu pravidelne prihnojovať, živiny získajú rýchlejšie, okamžite ich využijú a nespália sa niekam hlbšie do pôdy. Ďalšou výhodou je flexibilita, keďže nádoby možno podľa potreby presúvať na ľubovoľné miesto.
- Ideálne sú veľkoobjemové nádoby, kde majú korene dostatok priestoru a rastliny pôsobia vitálnejšie. Vyberať treba aj s ohľadom na charakter priestoru, kde budú umiestnené. Napríklad na vidiek sa hodia terakotové nádoby, pri modernom dome vyniknú nádoby z kovu či plastov. Vybraná nádoba by mala byť kvalitne vypracovaná, ideálne mrazuvzdorná a jej súčasťou by mal byť na dne otvor na odtok prebytočnej zálievkovej vody.
- Výsadby môžu pozostávať len z jedného druhu alebo z kombinácie rôznych rastlín. Do jednej vegetačnej nádoby je však dobré sadiť len druhy s rovnakými nárokmi na svetlo, vlhkosť a pH substrátu. Napríklad do tieňa sa hodia fuksie s netýkavkami alebo veľkokvetými begóniami; naopak, na slnko je dobré vysadiť muškáty spolu so surfiniami či lantanou. Nie je dobré kombinovať rýchlo rastúce druhy s pomaly rastúcimi, no na druhej strane sa žiada experimentovať s rôznymi rastovými formami (napríklad stromčekovitá rastlina s trsovito rastúcou a s rastlinou s prevísajúcimi výhonkami).

TEXT: Daniel Košťál

FOTO: autor

DETSKÁ IZBA OD ŠKÔLKARA PO TÍNEDŽERA

Izba pre škôlkara (s možnosťou úpravy)

Malé deti majú rady príbehy. Domček na strome je túžbou mnohých, aj ja som o ňom ako malý chlapec snival. Ak dieťa vyrastá v rodinnom dome, môže sa k tomuto snu priblížiť. Čo však vtedy, ak býva v byte? Riešením je posteľ v domčeku akoby na strome, na princípe poschodovej postele. Domček na strome mi pripomína starých rodičov, záhradu, dedinu. Preto som sa rozhodol pre naznačenie ľudových motívov na skrinkách, ako aj využitie závesov s ľudovou ornamentikou. Aby sa deti cítili ako v rozprávke, spoločnosť im robia Maťko a Kubko, ktorí si pod stromom opekajú slaninku. Pod posteľou je priestor, kde môžu byť v škatuliach skryté hračky; pod stromčekom a domčekom zase vzniká miesto na hranie.



Zariadenie dopĺňajú nízke stolíky, na ktorých si deti môžu kresliť. Z technickej, respektíve praktickej stránky som nechcel robiť nič samoučelne. Potrebne úložné priestory sú riešené formou zabudovanej steny, pričom v nižších častiach sú zásuvky, do ktorých sa dieťa ľahko dostane. Skriňa zároveň plní funkciu konštrukcie, ktorá čiastočne nesie domček. Ten je navyše podporený konštrukciou stromu.

Takéto riešenie môže, samozrejme, rýchlo zostarnúť, keď dieťa trochu vyrastie. Vtedy sa dá domček ľahko zrecyklovať a z jeho obloženia skonštruovať stôl. Krabice, ktoré boli pôvodne pod domčekom, sú ukotvené na stene. Stále plnia svoju funkciu a nezavadzajú. Ak dáme dieťaťu hneď na začiatku veľký matrac, môžeme ho následne využiť v novej posteli. Malé stolčeky, na ktorých deti sedeli a kreslili si, sa s vekom môžu zmeniť napríklad na nočné stolíky.



Rady architekta



1. Na dieťaťi sa nemá šetriť. Je síce pravda, že z nábytku i oblečenia vyrastie, no správne ergonomicky navrhnutý nábytok s akúratným dizajnom prospieva správne telesnému aj duševnému vývinu dieťaťa.
2. Dôležitý je správny výber postele a matracu. Rozmer postele pre deti do 3 rokov je 1 250 × 700 mm, pre staršie deti od 1 600 × 850 mm. Výška postele by mala byť minimálne 400 mm, pričom treba zohľadňovať výšku dieťaťa.
3. Detská izba by mala mať zónu na oddych, zónu na učenie, tvorbu, sebarealizáciu, zónu na hranie a v neposlednom rade úložné priestory.
4. Detské izby by mali byť dostatočne presvetlené prirodzeným svetlom.
5. Pri výbere farieb odporúčam skôr tlmenejšie, pastelové alebo kombináciu s bielou farbou. Tým určite nič nepokazíme.
6. Ideálnym materiálom je drevo, ktoré je teplé a príjemné na dotyk.
7. Predovšetkým pre malé deti je vhodné vyberať nábytok s oblými hranami, ktoré znižujú riziko úrazu.
8. Pri usporiadaní úložných priestorov treba myslieť na ergonómiu – podstatné veci a zásuvky umiestňujeme do nižších, najľahšie dosiahnuteľných častí.
9. Zaujímavým spracovaním vieme podporiť fantáziu detí. Deti chcú príbeh, netreba sa báť splniť im sny pomocou dizajnu detskej izby.
10. Prenocovanie kamarátov je často dôležitou funkciou detskej izby, preto je vhodné umiestniť tam skrytú doplnkovú posteľ, prístelku či matrac.

Izba pre školáka (školáčku)

Ďalšia izba je pre „čerstvého“ školáka. Pri školákoch sa najviac ukazuje, čo všetko deti potrebujú: priestor na oddych či spanie, úložné priestory, miesto na učenie a hranie. Na to všetko treba pri deťoch myslieť. K jednej stene som navrhol skriňovú zostavu, do ktorej som vkliedil posteľ. Oproti som umiestnil pracovný stôl a smerom k oknu priestor na hranie. Celkovo som izbu ladiť do biela v kombinácii s drevom. Deťom však svedčia farby, preto som sa rozhodol pre farebné akcenty v podobe mobiliára a políc. Nábytkárske firmy už ponúkajú celé rady systémových modulových nábytkov. Týmto kusmi nábytku, ako sú

v našom prípade police a boxy na uloženie hračiek, vieme izbu príjemne oživiť – pre chlapca je určený zelený variant, pre dievča červený. Deti ocenia stôl s pracovnou doskou, ktorá má možnosť nastavenia sklonu. Do tejto izby som zároveň navrhol posteľ s prístelkou. Malé deti majú totiž často milú požiadavku, aby pri nich spal tatko alebo mamka, prípadne kamarát. Jednoduchá prístelka schovaná v posteli túto požiadavku vyriešila. A ak raz dieťa vyrastie a odíde z domu, rodičia posteľ jednoducho vymenia za gauč a oproti nemu postaví televízor. Vznikne tak súkromná televízna miestnosť, napríklad na sledovanie futbalových zápasov ☺.



Izba pre tínedžerku

Táto izba je určená mladej slečne, zariadená je v duchu súčasných trendov svetlých provensálskych izieb. Pre tínedžerov je veľmi dôležitý dizajn a pocit, že sa blíži dospelosť. Ak si rodičia nemôžu dovoliť vysnené kúsky svojej ratolesti, dá sa siahnuť po lacnejších, vtipnejších riešeniach. Napríklad posteľ s veľkým vyrezávaným čelom je vytvorená spojením jednoduché postele a starých rámov z obrazov po babičke. Stôl je riešený jednoduchými stojkami (ponúkajú ich obchodné domy s nábytkom), na ktorých je uložená stolová doska. Mladé slečny si chcú niekde vešať či lepiť fotky, prípadne odkazy. Riešením je jednoduchá nástenka (naľavo od stola), ktorá má zlatý rám, čím nenaruša celkový dizajn. Okrem toho treba vytvoriť priestor pre kamarátky, aby mohli spolu „klábosiť“. Umožnia to pekné kreslá, do ktorých sa oplatí zainvestovať. Jednoduchá pastelová farebnosť doplnená lampami florálnych tvarov dotvára celkový mladistvý dojem z izby.



Izba pre tínedžera

Izba pre tínedžera – mladého chalana je trochu tvrdšia. Čo ale majú spoločné, je priestor na voľnočasové aktivity, koníčky, stretávanie sa. Chalani často holdujú hudbe alebo elektronike, preto sa pri oknách nachádza zóna práve na tieto aktivity – na dvoch tuľavkoch môžu chalani hrať hry na PS. Súčasťou návrhu je stena s obnaženým, neomietaným (režným) murivom, na ktorom sa nachádzajú plagáty, polička a logo. Všetko je osvetlené reflektorovým osvetlením, ktoré je vedené po koľajnici na strop. Neomietané murivo sa nedá aplikovať všade, paneláky majú betónové steny, ktoré by bolo treba obrúsiť až na podkladovú vrstvu. Alternatívou môže byť tapeta alebo výraznejšia farba. «

TEXT a VIZUALIZÁCIE:
Ing. arch. Michal Ondrejčo

Náš tip

Na financovanie prestavby môžete využiť náš úver na vybavenie domácnosti. Vaše ratolesti sa určite potešia, keď budú mať nové skrine, postele, stôl, stoličky či kreslá a nové osvetlenie. Povestnou čerešničkou na torte môže byť nový počítač a audio zariadenie. Úver vám poskytneme s nízkou úrokovou sadzbou a vybavíte ho rýchlo a jednoducho. Všetky detailné informácie o úvere získate u niektorého z našich obchodných zástupcov. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk.

Súť až o najkrajší balkón

Milí čitatelia,
v tomto čísle sme pre vás pripravili súťaž o najkrajšie zakvitnutý balkón, terasu či predzáhradku.

Fotografie svojich zakvitnutých kútikov nám posielajte e-mailom na adresu doma@jaga.sk

(v e-mailech nezabudnite uviesť aj poštovú adresu).

Môžete ich poslať aj poštou na adresu

DOMA, JAGA GROUP, s. r. o.

Lamačská cesta 45

841 03 Bratislava 42

Súťaž trvá do 31. augusta 2015.

5 najkrajších fotografií uverejníme v nasledujúcom vydaní časopisu DOMA.

Ich majitelia získajú ročné predplatné časopisu Záhrada.



Ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie za správnú tajničku z časopisu DOMA 1/2015 získavajú Mária Gajdošová, Jana Urdová z Lipian, Michal Dovala z Bratislavy. Srdečne gratulujeme.



DENNÉ SVETLO JE DÔLEŽITOU ZLOŽKOU ZDRAVÉHO DOMOVA

Vďaka dennému svetlu sa majitelia domu na východe Slovenska cítia vo svojom domove príjemne. Interiér presvetľujú nielen veľké fasádne okná, ale aj strešné okná a svetlovody.

Vízia ich vysnívaného domu sa vyznačovala jednoduchými líniami, ale pritom bola plná denného svetla. Majitelia domu už pri stavbe kládli veľký dôraz na kvalitu použitých materiálov, aby dom fungoval bez starostí dlhé roky a zároveň pomáhal šetriť energiami. „Snažili sme sa vybrať kvalitné fasádne a strešné okná s dobrými tepelnoizolačnými vlastnosťami, nehovoriac o hrúbke tepelnej izolácie. Na ohrev vody používame solárne panely,“ hovoria majitelia. Investície sa im vyplatili; náklady na jednu vykurovaciu sezónu predstavovali dovedna 700 eur.

Veľa svetla aj v podkroví

Strešné okná boli automatickou voľbou pri riešení podkrovia. Dve okná sa nachádzajú v pracovni a ďalšie dve pomáhajú s odvetraním vlhkého vzduchu v kúpeľni. Majitelia si vybrali bezúdržbové

okná bielej farby, ktoré majú polyuretánovú ochrannú vrstvu a drevené jadro – preto sú vhodné do priestorov s vyššou vlhkosťou. Ak je denného svetla v podkroví príliš veľa, domáci zatiahnu vnútorné rolety. Prehrievaniu interiéru bránia v lete vonkajšie markízy. Ich výhodou je, že nebránia výhľadu von vďaka priehľadnej sieťovanej štruktúre.



Denné svetlo bez okien

Majitelia sa rozhodli do chodby, kde nebolo možné umiestniť okná, inštalovať svetlovody. Preto majú teraz prístup k dennému svetlu, aj keď je zamračené. Počas jasnej noci dokonca nemusia na chodbe svietiť. Dva svetlovody sa striedajú so svietidlami s rovnakým dizajnom, pričom LED žiarovky sú zabudované aj v svetlovodoch. Vďaka tomu môžu domáci chodbu v prípade potreby dostatočne osvetliť.



VEDELI STE, ŽE?

Výhodou svetlovodov okrem denného svetla je aj úspora nákladov na využívanie elektrickej energie. Pri osvetlení chodby denným svetlom možno znížiť svietenie až o 400 hodín ročne.



www.velux.sk

 [VELUX.sk](https://www.facebook.com/VELUX.sk)

MISIA: NOVÝ ÚVER NA ZARIADENIE DOMÁCNOSTI

Som agent 7,8. Mojou misiou
je skrášliť vaše bývanie nielen
zvonku, ale aj zvnútra.
Zariadte si svoju domácnosť
vďaka úveru s úrokovou
sádzbou už od 7,8 % ročne.

www.pss.sk



**VYHRAJTE
20 x 300 EUR
DO 31. AUGUSTA**

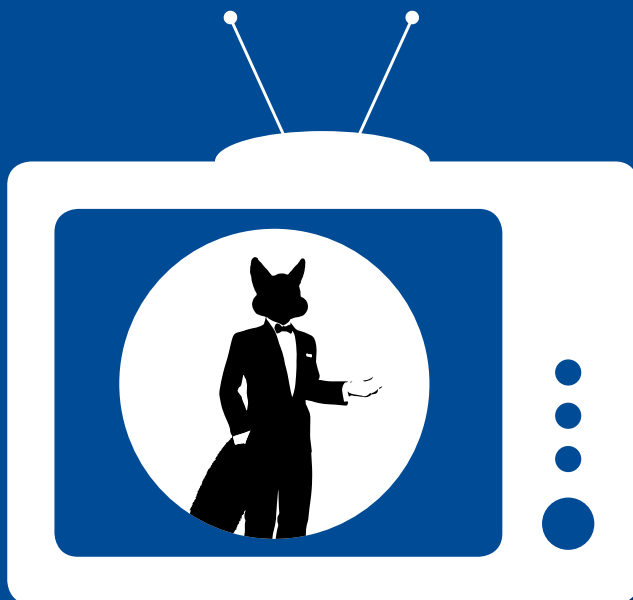


PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA

MISIA: NOVÝ ÚVER NA ZARIADENIE DOMÁCNOSTI

Som agent 7,8. Mojou misiou
je skrášliť vaše bývanie nielen
zvonku, ale aj zvnútra.
Zariadte si svoju domácnosť
vďaka úveru s úrokovou
sádzbou už od 7,8 % ročne.

www.pss.sk



**VYHRAJTE
20 x 300 EUR
DO 31. AUGUSTA**



PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA

Reprezentatívny príklad:

Úver vo výške 5 000 €, s fixnou úrokovou sadzbou 7,8 % p. a., bez poistenia úveru. Doba splatnosti úveru je 7 rokov,
s 84 mesačnými splátkami. Mesačná splátka je 76,28 € a zahŕňa splátku istiny a úrokov. Poplatok za spracovanie úveru je 100 €. Spotrebiteľ zaplatí celkovo 6 507,30 €, RPMN je 8,48 %.